

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 3. marta 2014. god.
Ref. br.: RK 565/14

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI42/12

Podnosilac

Rizah Ismajli

Zahtev za davanje mišljenja

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Riza Ismajli iz sela Žitinje, opština Podujevo, radnik DTP "Grmija" u Prištini. Navodi se da on deluje pod punomoćjem izdatim od strane predsedništva Sindikata DTP "Grmija" da zastupa njenih 473 zaposlenih u postupku pred Posebnom komorom Vrhovnog suda Kosovo kako bi dobio "nadoknadu ličnih dohodaka".

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva nije osporio nijednu sudsku presudu, a ni upravnu odluku.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva navodi da zaposleni DTP "Grmija" traže od Suda da pruži mišljenje o tome da li oni imaju pravo da traže od trenutnog korisnika plaćanje zakupnine za korišćenje poslovnih prostora od 11.500 m² "Nove robne kuće "Grmija" u Prištini.

Pravni osnov

4. Kao što izgleda, zahtev se ne zasniva na članu 113.7. i 21.4. Ustava, članu 20. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) ili pravilu 56. (3) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 18. aprila 2012. god., podnosilac zahteva je podneo zahtev sudu. Međutim, punomoćje od 20. avgusta 2009. god. koje je on podneo Sudu zajedno sa zahtevom, se očigledno odnosi na punomoćje da zastupa zaposlene DTP "Grmija" u postupku pred Posebnom komorom Vrhovnog suda u vezi sa naknadom ličnih dohodaka.
6. Dana 23. maja 2012. god., odlukom KHS KI. 42/12, predsednik je imenovao sudiju Altaya Suroya za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Ivan Čukalović (predsedavajući), Gjyljeta Mushkolaj i Iliriana Islami. Kada je njihov mandat članova Ustavnog suda istekao juna 2012. god., sudije Gjyljeta Mushkolaj i Iliriana Islami su zamenjene sudijama Enverom Hasanijem i Robertom Carolanom odlukom predsednika br. K.SH.KI. 42/212.

Pregled činjenica

7. Dopisom od 26. januara 2009. god. upućenom Ministarstvu javnih službi, Nezavisni sindikat radnika DTP "Grmija" je obavestio ministra da zaposleni poseduju važeću dokumentaciju i da su imali više od 62 prodavnica širom Kosova, za koje nisu primili nikakvu zakupninu i da je Ministarstvo javnih službi oduzelo njihovu najvredniju imovinu. Oni su apelovali na sve institucije Republike Kosovo, Vladu i sva Ministarstva da preduzmu potrebne mere da se jednom i zauvek zaustave korumpirani ljudi i da se zakonski gone. Kad bi se zakupnina platila, navodi se dalje u dopisu, oni bi uspeali da obezbede bolje uslove za život sebi i članovima svoje porodice.
8. Dana 4. novembra 2009. god., Sindikat je registrovan u Ministarstvu rada i socijalne zaštite.
9. Sledeći dopis od 24. marta 2010. god., je upućen odboru Kosovske agencije za privatizaciju (KAP), tražeći da podstakne institucije, državne organe i privatna lica, koji su zauzeli prostorije "Grmija" da plate zakupninu, pošto su se tu uselili.

U dopisi se dalje navodi da bi se od zakupnine, koja bi se prikupila od ovih institucija, mogle isplatiti plate za oko 400 radnika DTP "Grmija" koji su bez finansijskih sredstava.

10. Dana 22. marta 2011. god., predsednik i potpredsednik Sindikata su poslali drugi dopis Ministarstvu javne uprave u cilju pokretanja upravnog postupka u Ministarstvu. Oni su obavestili Ministarstvo da radnici DTP "Grmija" traže da Ministarstvo iskoristi svoj autoritet za plaćanje zakupnine za Robnu kuću Grmija, gde se pet ministarstva uselilo od 2000. godine i koja nisu platili zakupninu za proteklih 12 godina. U dopisu se dalje navodi da KAP upravlja društvenim i privatnim preduzećima za radnike koji su izgradili objekte u 1970. godine, a to se dokazuje važećim dokumentima.
11. Nakon toga, nijedna nova činjenica nije podneta.

Navodi podnosioca

12. Podnosilac zahteva navodi da su predstavnici DTP "Grmija" uvereni da su prostorije Nove robne kuće njihova svojina i da oni mogu legalno da je koriste sve do njene privatizacije u skladu sa članom 46. [Zaštita imovine] Ustava, gde propisuje da *"Niko se ne može arbitrarno lišiti lične imovine."*
13. Radnici DTP "Grmija" organizovani u sindikate, preko svojih ovlašćenih zastupnika, traže od Suda da pruži mišljenje u vezi sa sledećim pitanjima:
 - 1) Da li radnici DTP "Grmija" imaju pravo da koriste svoje prostorije?
 - 2) Ako imaju, da li imaju pravo da traže plaćanje zakupnine od trenutnih korisnika?
 - 3) Da li će Sud priznati njihovo pravno svojstvo kao stranke u skladu sa članom 73. Zakona o parničnom postupku?
 - 4) Da li zastupnik Saveta sindikata, prema punomoćju, ima svojstvo za učešće u postupku?
 - 5) Ako ne, ko može da ih zastupa u ostvarivanju njihovih prava?
 - 6) Da li imaju prava da traže od institucija da oslobode poslovne prostorije koje trenutni korisnici koriste bez ikakvog pravnog osnova?

Ocena prihvatljivosti zahteva

14. Kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove za prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom o Ustavnom sudu i Poslovníkom o radu.
15. Sud prvo treba da utvrdi da li je podnosilac zahteva ovlašćena stranka u smislu člana 113.7. Ustava, koji predviđa da *"Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom."* U tom smislu, zahtev je podnet Sudu od strane g. Rize Ismajlija, radnika DTP "Grmija" i predsednika Sindikata, postupajući prema punomoćju predsedništva Sindikata *"da zastupa zaposlene DTP "Grmija" u*

Prištini u Posebnoj komori Vrhovnog suda Kosovo u vezi sa nadoknadom ličnih dohodaka”.

16. Što se tiče gorenavedenog punomoćja, Sud primećuje da ono očigledno ne obuhvata postupak pred ovim Sudom, već samo pred Posebnom komorom Vrhovnog suda Kosova. Iz toga proizilazi da se podnosilac zahteva ne može smatrati kao ovlašćena stranka u skladu sa članom 113.7. Ustava.
17. Međutim, čak i pod pretpostavkom da je predsedništvo Sindikata imalo za cilj da ovlasti g. Rizu Ismajlija da zastupa radnike DTP “Grmija” u postupcima pred Ustavnim sudom, zahteva treba da se proglasi neprihvatljiv iz sledećih razloga:
18. Kao što je gore navedeno, podnosilac zahteva je obavezan da u skladu sa članom 113.7. Ustava i članom 47.2. Zakona, iscrpi sva raspoloživa pravna sredstva prema zakonu na Kosovu.
19. Sud želi da naglasi da je obrazloženje pravila o iscrpljenosti, kako tumači Evropski sud za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) da omogući društvenim institucijama, uključujući sudove, da spreče ili isprave navodno kršenje osnovnih prava garantovanih Ustavom i/ili međunarodnim instrumentima koji su direktno primenjivi na Kosovu. Ovo pravilo se zasniva na pretpostavci da će pravni poredak Kosova obezbediti delotvorno pravno sredstvo za rešavanje navodnih kršenja tih osnovnih prava. Ovo je važan aspekt supsidijarnog karaktera postupka pred Ustavnim sudom (vidi, *mutatis mutandis*, Selmouni protiv Francuske, ESLJP, br. 25803/94, presuda od 28. jula 1999. god.).
20. Međutim, pravilo iscrpljenosti, ne samo da uslovljava podnosioca zahteva da iscrpi sva raspoloživa pravna sredstva po kosovskom zakonu pre nego što podnese zahtev Sudu, uključujući sud najvišeg stepena, već i da je podigao navodna kršenja osnovnih prava i u postupcima pred ovim sudovima.
21. U ovom slučaju, Sud primećuje da je očigledno da, na osnovu dokumenata podnetih od strane podnosioca zahteva, on nije podneo navode, koje sada predstavlja pred ovim Sudom, u nadležnim sudovima na Kosovu. Podnosilac zahteva, dakle, nije pokazalo da je iscrpeo sva pravna sredstva koja su mu bila na raspolaganju po kosovskom zakonu, a što je bio dužan da uradi u skladu sa članom 113.7. Ustava i članom 47.2. Zakona.
22. Štaviše, Sud nije nadležan, na osnovu člana 113.1. Ustava, da pruži mišljenje u vezi sa gorenavedenim pitanjima koje je postavio podnosilac zahteva.
23. Dakle, Sud nalazi da zahtev treba da se odbije kao neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

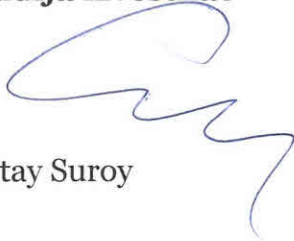
Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113.7. Ustava, članom 47. (2) Zakona i pravilima 36. (1) c) i 56. (2) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 9. septembra 2013. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;
- II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu i
- III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani

